

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌میسری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • شماره ۰۵۰۲۶•۱۲ صفحه ۸۸۹۲۴۶۷ • تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۴۵۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شتر

چهارشنبه ۲۶ دی ۱۴۰۳ • ۱۴ رجب ۱۴۴۶ • ۱۵ ژانویه ۲۰۲۵ • سال بیست‌ویکم • شماره ۵۰۲۶•۱۲ صفحه

اذان ظهرتهران ۱۲:۱۴ • اذان مغرب ۱۷:۳۴ • اذان صبح فردا ۵:۴۵ • طلوع آفتاب ۷:۱۳

www.sharghdaily.com

aparāt:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

گزارش خوانی

پاپ اعتراف نکرد

انتشار کتاب پاپ فرانسیس، رهبر کاتولیک‌های جهان، مورد توجه قرار گرفته است. او در کتاب زندگینامه خود به موضوعاتی ازجمله برخی از بنس‌ت پرده‌های نشست محرمانه سال‌ ۲۰۱۳ میلادی که به انتخاب او به‌عنوان پاپ انجامید و مقاومتی که از آن زمان تاکنون با آن روبه‌رو بوده، پرداخته است. در ابتدا قرار بود این کتاب که «امید» نام دارد، تنها پس از درگذشت پاپ کنونی منتشر شود؛ اما درنهایت به درخواست خودش کتاب در بیش از ۸۰ کشور جهان منتشر شد و در قفسه‌های کتابخانه‌ها قرار گرفت. به گفته ناشران، این اولین زندگینامه‌ای است که از سوی یک پاپ درحالی‌که همچنان در این مسند است، نوشته شده؛ اگرچه او پیش‌ازاین برای تدوین کتاب‌های خاطرات بسیاری دیگر از اعضای کلیسا همکاری کرده است. کتاب «امید» خلاصه‌ای از گفت‌وگوهای پاپ فرانسیس برای مدتی بیش از شش سال با یک روزنامه‌نگار ایتالیایی به نام کارلو موسو است و در آن حتی اعترافات پاپ درباره پیشمانی از برخی تصمیماتی که گرفته، آمده است.

به گزارش یورونیوز پاپ در بخشی از کتاب اعلام کرده است هنوز هم خود را شایسته داشتن مقام «پاپ» نمی‌داند.

در این کتاب دیدگاه‌های شخصی اولین پاپ تاریخ آمریکای لاتین، از دوران کودکی خود در بوئنوس آیرس نیز آمده است؛ یعنی از زمانی که همچنان با نام اصلی خود یعنی «خورخه ماریو برگولیو» خوانده می‌شد. به طور مثال پاپ درباره دوران نوجوانی، به خاطراتی ازجمله اصرار او به یکی از هم‌کلاسی‌هایش برای پرداخت پول تعمیر دوچرخه‌ای که شکسته بود، اشاره کرده؛ یا تک‌کاری او با یکی دیگر از هم‌کلاسی‌هایش که تا مرز بیهوش‌کردن او پیش رفته بود و اکنون از انجام آن شرمند است. در این کتاب نیز درباره دو دوره از گذشته «خورخه ماریو برگولیو» که تا حدودی مرموز باقی مانده، سکوت شده است.

یکی دوران حضور او در شهر کوردوبا در آرژانتین از سال ۱۹۹۰ تا ۱۹۹۲ میلادی که پاپ فرانسیس هرگز واقعا توضیح نداده چرا او برای شنیدن اعتراف‌های توبه‌کنندگان به کلیسای یسوعیان تعبد شده است؛ آن هم بیش از یک دهه پس از آنکه در آرژانتین به مقام کنششی رسیده بود. پاپ فرانسیس در گذشته این دوران را «شب تاریک کوردوبا» خوانده بود.

دومین دوره ناشناخته زندگی «خورخه ماریو برگولیو» مربوط به زمانی است که او در آلمان مشغول تحقیق درباره رومانو گواردینی، کشیش و مؤلف آلمانی بود. این تحقیقات برای رساله دانشجویی پاپ انجام می‌شد که او هرگز آن را به پایان نرساند.

موضوعات مربوط به رسوایی‌های آزار جنسی روحانیون که برای چندین سال به چالش‌سی جدی برای کلیسا تبدیل شده بود نیز از موضوعاتی است که در این کتاب بسیار کوتاه به آن پرداخته شده است. در بخش دیگری از کتاب، پاپ به دفاع از تصمیمات گاه بحث‌برانگیز خود پرداخته است. او یکی از دشوارترین کارهایش را در مقام پاپ، اصلاح بوروکراسی واتیکان به‌ویژه تلاش برای وضع استانداردهای بین‌المللی حسابداری و بودجه برای اصلاح امور مالی آن دانسته است؛ کاری که «بزرگ‌ترین مقاومت در برابر تغییر» را ایجاد کرده است. پاپ در این کتاب به‌شدت از تصمیم خود مبنی بر صدور مجوز محاکمه ۱۰ نفر ازجمله یک کاردینال که متهم به سوء‌رفتار مالی مرتبط با سرمایه‌گذاری در ملکی در لندن بودند، دفاع می‌کند.
چندی پیش واتیکان براساس تصمیمی غیرمعمول، گزارش فعالیت‌های مالی خود را آن هم با جزئیات کامل منتشر کرد؛ ازجمله نمودارهایی که میزان درآمد، سرمایه‌گذاری‌ها و هزینه‌های این نهاد ثروتمند مذهبی را نشان می‌دهد. در گزارش اعلام‌شده مشخص شد در برخی از سرمایه‌گذاری‌ها از این دولت‌شهر «کلاهدار» شده است. یکی از این کلاهدارها به سرمایه‌گذاری‌های جنجالی، مربوط به معامله املاکی چند میلیون‌پوندی در لندن انجام شده است. واتیکان طبق این گزارش میزان کل دارایی خود را چهار میلیارد یورو اعلام کرد.

در یک تقسیم‌بندی ستی در کشور ما مجازات‌ها به «شرعی» و «عرفی» تقسیم می‌شود. مجازات شرعی، کیفری است که در شریعت اسلام تعیین شده و فقها از کتاب و سنت استنباط کرده‌اند؛ مانند احکام حدود و قصاص. ولی مجازات عرفی، کیفری را شامل می‌شود که انسان‌ها خود در قالب قانون مصوب مجلس برای جرائم مشخص کرده‌اند؛ مانند کیفر اعدام برای جرم خرید و فروش مواد مخدر یا اخلال در نظام اقتصادی کشور. سخن ما مربوط به مجازات‌های عرفی است؛ هرچند در کیفرهای شرعی نیز راه‌حل‌هایی در خود فقه و قانون وجود دارد و بدون انکار احکام اسلامی می‌توان از دامنه آن کاست.

تاریخچه مجازات «اعدام» یا «مرگ» یا «سلب حیات» به هزاران سال پیش بازمی‌گردد. از قدیمی‌ترین مستندات تاریخی، می‌توان به لوح حمورابی فرمانروای بابل اشاره کرد که قدمت آن تا هزارو ۷۵۰ سال پیش از میلاد مسیح تخمین زده شده است. در یکی از احکام این متن کهن، اگر فردی، دیگری را به قتل متهم کند اما نتوان از اثباتش باشد، به مجازات مرگ محکوم می‌شود. کیفر سلب حیات، موافقان و مخالفانی دارد؛ موافقان به جنبه عادلانه مجازات در مواردی مانند جرم قتل عمد یا شدت عمل که به پیشگیری از جرم می‌انجامد، تأکید دارند. مخالفان علاوه بر بازگشت‌ناپذیربودن این کیفر در صورت اشتباه دادرسان، به عدم بازدارندگی با توجه به تجربه بشری اشاره دارند و سلب حیات مجرم را پاک‌کردن صورت‌مسئله می‌دانند.

در کشور ما از زمان برقراری نظام حقوقی با وقوع انقلاب مشروطه و تصویب «قانون مجازات عمومی» در سال ۱۳۰۴، کیفر اعدام به شکل رسمی وارد نظام اجتماعی ایران شد. پیش از این نیز افراد در محاکم شرعی به مرگ محکوم می‌شدند؛ برای نمونه شیخ فضل‌الله نوری در ۱۳ رجب ۱۳۲۷ هجری قمری با حکم شیخ ابراهیم قزلباش سرخه‌دیژی، مشهور به زنجانی، در میدان توپخانه تهران به اتهام مخالفت با مشروطه به دار آویخته شد. این کیفر با اصلاحات صورت‌گرفته در سال ۱۳۵۲ همچنان حفظ شد. پس از انقلاب اسلامی

آین تشییع پیکر فریدون شهبازیان (موسیقی‌دان، آهنگساز و رهبر ارکستر). دوشنبه ۲۲ دی‌ماه از مقابل تالار وحدت به سمت قطعه هنرمندان بهشت زهرا (س) برگزار شد. عکس: تهمینه رحمانی، میزان

امکان سنجی کاهش مجازات اعدام در حقوق ایران

ابراهیم ایوبی

وکیل دادگستری

و تصویب «قانون مجازات اسلامی» در اوایل دهه ۶۰، سلب حیات هم در بخش شرعی (حدود و قصاص) و هم در بخش عرفی (تعزیرات) و تصویب دیگر قوانین کیفری گسترده‌تر وارد حقوق کیفری ما شد. ابتدا به کیفر اعدام در مجازات‌های شرعی (حدود و قصاص) می‌پردازیم. در چند مجازات حدی، سلب حیات سزای جرم است؛ در مواردی از روابط نامشروع مثل زنای به عتف، سَب نپی (توهین به پیامبر)، تکرار سرقت حدی، محاربه و افساد فی‌الارض. گرچه این مجازات‌ها به دلیل جنبه شرعی قابل تغییر و اصلاح توسط قانون‌گذار نیستند، ولی در همین «قانون مجازات اسلامی» (۱۳۹۲) علاوه بر سخت‌گیری در اثبات، مانند تعداد شهود یا نیاز به وجود شرایط متعددی در سرقت، راه دیگری به نام «توبه» هم در نظر گرفته شده است. طبق ماده ۱۱۴ این قانون، «... در صورت توبه مرتکب حتی پس از اثبات جرم، دادگاه می‌تواند عفو مجرم را توسط رئیس قوه قضائیه از مقام رهبری درخواست نماید». رئیس قوه قضائیه در ۹ تیرماه ۱۴۰۳ «شویه‌نامه احراز توبه» را در ۹ ماده به تصویب رساند. ماده ۷ شویه‌نامه بیان می‌کند: «در جرائم حدی چنانچه توبه مؤثر در مجازات باشد و مرتکب بعد از قطعیت حکم، مدعی توبه باشد، مراتب توسط دادستان یا مؤسسه کیفری بررسی و در صورت وجود شواهد و قرائن بر توبه وی مراتب به دادگاه صادرکننده حکم اعلام می‌شود...».

نشانه‌خوانی

هزینه‌های انرژی در مکان‌های معاف از مالیات

ساعتی قبل از فریضه مفتوح شده و بعد از ادای فریضه نیز بسته شوند.

برخی دیگر علاوه بر فریضه، میزان مناسبت‌هایی نظیر مجالس ختم هستند. تعدادی نیز محل ملاقات‌ها و جلسات هستند. همچنین برخی از مساجد به پایگاه‌های بسیج و نظایر آن تبدیل شده‌اند. بدیهی است که نمی‌توان مردم را در سرمای محیطی به نماز دعوت کرده یا میزان مراسم ختم با جلسات آنها بود. لذا باید فضای داخلی را گرم نگه داشت.

اما اگر هیچ هزینه‌ای به این منظور در میان نباشد طبعاً دلیلی هم برای صرفه‌جویی یا تنظیم دمای محیطی مطرح نخواهد بود. همچنین بسیاری از این اماکن دارای متولیان یا نمایای مربوطه هستند. خانواده این متولیان نیز به تبع تقدس مکان، از نعمت انرژی رایگان بهره می‌گیرند. تعداد زیادی از مساجد و اماکن شریفه کشورمان، مشکلی از حیث تأمین مالی ندارند و صاحب و آمدها و عوایدی هستند. به همین خاطر پرداخت هزینه انرژی به هیچ وجه خللی در امور آنها ایجاد نمی‌کند ضمن اینکه ارقام قیوض در مقایسه با ارقام درآمدی آنها چیزی شبیه شوخی است. بنابراین بدون هرگونه تضایق در رفتار متولیان و مسؤلان و امنای این مکان‌های مقدسه، شاید بتوان اظهار داشت که این رایگان بودن نرخ‌ها احتمالاً منشأ بدمصرفی است. از آنجا که رویه کنونی در قانون الحاق (۲) به صراحت ذکر شده و امکان تفسیر آن نیز وجود ندارد، لذا می‌توان به دولت و دستگاه‌های ذی‌ربط پیشنهاد کرد که تدبیری برای این وضعیت بیندیشند. به عنوان نمونه می‌توان در الحاقیه‌ها یا دستورالعمل‌های متردس که برای این قانون ارائه شده است، این معافیت را باطل کرد و درحسب نوع کاربری مکان مقدسه، هزینه‌های مربوطه را اخذ کرد. شکي نیست که اماکن مذهبی نقش مهمی در زیست روزانه مردم دارند. با استناد به همین تلاقی زیست عادی و زیست مذهبی، طبعاً باید شباهت‌هایی به زندگی عادی مردم هم داشته باشند.

◀ منابع در دفتر روزنامه موجود است.

۲۵ شغل

براساس تحلیل داده‌های کاربران لینکدین، ۲۵ شغل پرمقاضی با رشد خیره‌کننده در سال ۲۰۲۵ مشخص شده است. شغل‌های فهرست شامل هماهنگ‌کننده رویداد، مدیر توسعه، نماینده فروش خارجی، متخصص یاداری، نگهبان امنیتی، برنامه‌ریز انجمن، پژوهشگر هوش مصنوعی، مدیر خزانه‌داری، مشاور زمین و املاک، مهندس پل، تحلیلگر سهام خصوصی، کتابدار پژوهش، مهندس هسته‌ای، ارائه‌دهنده خدمات پیشرفته پزشکی، مدیر ارشد درآمد، مهندس ابزار دقیق و کنترل و مدیر راه‌اندازی هستند.

۵۱ درصد

در سال ۲۰۲۴، میانگین تأیید نقش رهبری ایالات متحده آمریکا در میان بزرگسالان در کشورهای عضو ناتو ۳۵ درصد بود که کمترین میزان در طول چهار سال ریاست‌جمهوری پایدن بود. میانگین عدم تأیید در این‌باره ۵۱ درصد بود. نتایج سال ۲۰۲۴ نشان‌دهنده تغییر اندک نسبت به چند سال گذشته است. میانگین تأیید نقش پیتسروی آمریکا در سال ۲۰۲۳، ۴۰ درصد بود. در سال ۲۰۲۰، در آخرین سال ریاست‌جمهوری ترامپ، فقط ۱۸ درصد از بزرگسالان در کشورهای عضو ناتو، نقش رهبری ایالات متحده آمریکا را تأیید کردند.

۱ ضربه

یک ضربه به سر، یک ویروس خفته در مغز را فعال می‌کند و باعث بیماری آلزایمر می‌شود. دانشگاه آکسفورد و دانشگاه تافتس در تحقیقی تازه، در این زمینه اطلاعاتی منتشر کرده‌اند. ضربه سر می‌تواند ویروس هریس سیمپلکس نوع ۱ (HSV-1) خفته در مغز را فعال کند و زنجیره‌ای از آسیب‌های مرتبط با بیماری آلزایمر را آغاز کند. این ویروس که در بیش از ۸۰ درصد افراد یافت می‌شود و ویروس واریسلا-زوستر که در ۹۵ درصد افراد وجود دارد، شناخته‌شده است که می‌تواند به مغز راه یابد کند.

شبکه‌خوانی

حقی که نداریم

«مهدی کوچک‌زاده»، نماینده تهران، در صحن مجلس اعلام کرد: « قالیباف عزیز من در جبهه شاکرد تو بودم. احتمال نمی‌دهی که می‌خواهند مملکت را توی بغل آمریکا هل بدهند؟ آقای عبدالعلی‌زاده اگر این حرف‌ها را جلوی مردم تبریز می‌زد، مردم تبریز دهانش را خرد می‌کردند. ملت ایران! اینها می‌خواهند کشور را به آمریکا بفروشند. من به عنوان یک مالیات‌دهنده ایرانی راضی نیستم که یک قران از مالیات من اخذ از اینکه خرج غزه شود. برود برای لس‌آنجلسی‌های… خرج شود. همه‌شان می‌خواهند افتخار کنند که ما دللمان برای لس‌آنجلس سوخت. ما یک سال است که برای مردم غزه خون به دل شدید. آقای قالیباف، تو جلودار مایی. امید ما به تو اوست. جلوی اینها بایست.»

این سخنان بازتاب فراوانی داشت.

هم سخنان این نماینده و هم رفتار رئیس مجلس مورد اعتراض بخش زیادی از کاربران و مردم در شبکه‌های اجتماعی قرار گرفت.

چند موضوع در این سخنان مطرح بود:

- فحشی که به ایرانیان ساکن لس‌آنجلس داده شد
- حق دخالت در چگونگی مصرف مالیات
- اطلاعات غلطی که در این سخنان بود

• رفتار رئیس مجلس در واکنش به فحش‌ها و دادوبیدادهای این نماینده. من راضی نیستم: یکی از اولین کسانی که به طور رسمی در این‌باره اعتراض کرد، محمد فاضلی، جامعه‌شناس بود. که نوشت: «بدون اینکه بدانند و بفهمند و بخوادند، کمپین # من_راضی_نیستم درباره هزینه‌کردن مالیات و منابع عمومی راه انداخته. حالا همه می‌توانند بگویند راضی نیستند منابع مالیات و هر منبع عمومی دیگری کجا هزینه شود. اصلاً فکر نمی‌کرد این‌جوری بشود». هشتک «من راضی نیستم» درد دل بسیاری از کاربران بود که از مسائلی در این سال‌ها راضی نبودند. برخی از کاربران نوشتند: «ما راضی نیستیم که از مالیات‌مان برای تهیه برنامه‌های صداوسیما هزینه شود». یا برخی دیگر درباره خرج هر ریال از مالیات اظهار نظر کردند. یکی از حقوق‌دانان اشاره کرد تابه‌حال نمی‌دانستیم که

می‌توانیم درباره مالیات خود اظهار نظر کنیم. برخی دیگر از کاربران نوشتند: «عجب، پس برای هزینه مالیات باید به رضایت مالیات‌دهندگان نیز توجه کرد؟». محمدرضا مهاجر نوشت: «ولی نماینده مجلس باب خوبی را کشود. اینکه مالیات‌دهندگان ایرانی کجاه رضایت دارند ثروستان خرج شود. عالی است». برخی دیگر نوشتند: «به اطلاع می‌رسانیم که ما نیز از غم و اندوه مردم غزه، دلمان خون است و از دشمن جنتیتار آنان، یعنی هیئت حاکمه اسرائیل و در رأس آنها بی‌بی ملعون بی‌زاریم.»

برخی دیگر نوشتند که این نماینده مجلس تابه‌حال ریالی هم مالیات داده است یا در مقابل فساد دوستان و هم‌ حزبی‌های خود این چنین فریاد زده است؟ برخی هم به میزان اندک رایی که این نماینده دریافت کرده تا در انتخاباتی که فقط هشت درصد مردم تهران شرکت کرده بودند به مجلس راه یابد، اشاره کرده‌اند. صادق زیاکلाम خطاب به او نوشت: «تعداد واچدین شرایط رای‌آوردان در تهران شش میلیون نفر بود. شما نمایندگی چند درصد از آنها را دارید.»

چرا توهین: اعتراض به نحوه رفتار رئیس مجلس که در مقابل فحش‌دادن به مردم یک شهر با صدا می‌بلند، از دیگر مسائلی بود که در شبکه‌های اجتماعی مطرح شد. این عده بر این باور بودند که چرا باید درباره غم هم‌نوعان خود نهنه‌تها متاثر نشد، بلکه آنان را با سخیف‌ترین ادبیات خطاب قرار داد.

اطلاعات غلط: داوود حشمتی در امتداد نوشت: «همه دعوها بر سر این است که احساس می‌کنند اتفاقاتی در جریان است که باید جلوی آن را بگیرند. این سروصداها برای این است که برای سیستم خط و نشان باشند که در صورت هر نوع توافقی، با آن به مقابله برمی‌خیزند، و این سروصداها در حالی برپا شده که قرار است طی این یکی دو روز قراردادی ۲۰ساله با روسیه بسته شود.